

Eapropter prædecessor noster Hugo Antissiodorensis episcopus plurima largitus est canonicis regulis Præmonstratensis ordinis, quos zelo religionis succensos apud Antissiodorum in ecclesia S. Mariani ibidem Deo servituros instituit. Si quidem donavit eis prænominatam ecclesiam S. Mariani, cum quibusdam eidem ecclesiæ appendentibus vineis, ecclesiam S. Martini, ecclesiam S. Salvii, et sedem molendini super Belcham fluvium, cum terra et censu pertinentibus ad molendinum. Donavit etiam eis ecclesiam B. Mariæ in suburbio sitam, cum censibus et vineis, terris, decimis, pratis, servis et ancillis, et omnibus appendentibus prope Longepositis, et præbendam integram in Ecclesia S. Stephani. Hæc omnia canonici de manu episcopi accipientes, ea tamen seu simplicitate, seu nimia donantis confidentia sigillò episcopali non confirmantes, nunc a nobis deponunt ista confirmari. Ne igitur de his aliquam in futurum sustineant calumniam, ipsa eadem quæ donavit, assensu et concessione totius capituli Sancti Stephani, et precibus Willelmi comitis Nivernensis, postea Carthusiæ conversi, non etiam laudante ipso capitulo, donamus : quibus etiam donis, ex episcopali benignitate, ecclesiam de Tangiaco donantes adjungimus : et ut rata, inconvulsaque eis permaneant, conscribi, sigillorumque, nostri videlicet et communis capituli S. Stephani caracteribus fecimus consignari.

Actum est hoc anno ab Incarnatione Domini 1163.

II.

S. Amatoris prioratus S. Satyri Bituricensis monasterio unitur.

Ad episcopalis officii discretionem pertinet loca religiosa non solum tutari et conservare, verum etiam ipsam religionem in meliorem statum promoveri. Inde est quod ego ALANUS Dei gratia Antissiodorensis dictus episcopus, ecclesiam B. Amatoris ex officio mihi injuncto et apostolicæ auctoritatis mandato, cum illis possessionibus, quas canonici regulares tunc tenebant, ecclesiæ S. Satyri in perpetuum concedo, salvis institutionibus quæ sunt inter ecclesiam S. Amatoris et B. Stephani, et ea conditione ut per episcopum prior ibi de domo illa constituatur, et ibidem juxta consuetudinem et disciplinam prænominatæ ecclesiæ vivat, et cum suis

A fratribus, adjuvante gratia Domini, ordinem B. Augustini teneat, et cum fuerit constitutus nisi per episcopum amoveatur. Ne qua vero deinceps inter episcopum et canonicos controversiæ oriatur occasio, constitutum est meo et eorum assensu, ut de vineis episcopi in quibus canonici decimam requirebant, episcopus singulis annis duodecim modios vini persolvat, decem de rubeo et duos de albo. In terra vero quæ Cunemine dicitur, episcopi quoties culta fuerit, canonici decimam habeant. Facta est autem hæc constitutio in octavis B. Stephani in capitulo Antissiodorensi Guidone præposito, Rainaudo archidiacono, Rodulpho thesaurario, Stephano cantore præsentibus et assistentibus, sub assensu etiam totius capituli, anno ab Incarnatione Domini 1163, domino Alexandro III summo pontifice, Ludovico rege Francorum, Willelmo juniore comite Nivernensi.

III.

Alanus monachis Donziaci confirmat ecclesias quasdam.

Ego ALANUS Dei gratia Antissiodorensis episcopus, notum fieri volò præsentibus et futuris, quod bonæ memoriæ Hugo episcopus Antissiodorensis, assumptus in episcopum de ecclesia S. Germani Antissiodorensis cui multo præfuit, S. Mariæ Donziaci et monachis ibidem Domino famulantibus ecclesiam S. Vincentii de Pogniaco et ecclesiam S. Peregrini de Boiaco donavit. Deinde tempore meo orta contentione de præsentatione presbyteri de Boiaco, virorum probabilium testimoniis super hoc susceptis, vestigiis illius sancti viri inhærens, donum illud de ecclesia de Pogniaco et de ecclesia de Boiaco factum confirmavi cum præsentatione presbyteri, salvo jure episcopali, retenta illa parte decimarum quæ juris Ecclesiæ Antissiodorensis erat tempore Hugonis episcopi Antissiodorensis assumpti in episcopum de ecclesia Pontiniacensi, et illa parte census quam Benedictus presbyter habebat. Hujus rei testes sunt Rainardus abbas Boni Radii, Mauricius prior de Donziaco, cujus tempore hoc factum fuit, Stephanus cellerarius, Rainaudus canonici Antissiodorenses, Arnaudus et Gaufridus monachi de Donziaco, Arnaudus præpositus et Willelmus canis putidus.

Actum anno ab Incarnatione Domini 1164.

TESTAMENTUM ALANI.

(Gallia Christiana nova, t. XII, c. 136.)

Quod de consilio et voluntate capituli nostri factum et confirmatum est, ut nullatenus infirmetur, fidei committimus litterarum, ut certum habeant et ratum posteris quod exaratum est in præsentis. Ea-

propter ego dictus abbas de Ripatorio, ad præsentium et posterorum notitiam scripturam relinquo quod venerabilis dominus Alanus quondam Antissiodorensis episcopus, ne quid de bonis quæ habet-

bat remaneret intestatum, sic suum per manum A nostram disposuit testamentum : In primis de grangia, quæ Via-Domange (*hodie* Vaudemanche) dicitur, ordinatum et statutum ut possessionum suarum termini ab ea nullatenus transferantur; sed eas ut in præsentî possidet, si perpetuo grangia remaneret, perpetuo possidebit. Quod si aliquando acciderit ut infra muros Doschiæ (*hodie* Dosches) terminos dilatare, ita ut juxta se quatuor carrucatas terræ habeat, tunc etiam termini terrarum quæ extrarivum *de Germont* continentur ad voluntatem abbatis et fratrum sanioris consilii poterunt transportari. Dabitur etiam singulis annis per singulas solemnitates, quibus fratres conveniunt ad audiendum verbum Dei, et in festivitatis S. Bernardi et in anniversario ejusdem Alani de frumento ejusdem grangiæ libra panis albi per singulos : et si, urgente temporum necessitate, aliqua earum solemnitatum transfertur, aut sermo dimittitur, hujus tamen dispositio statuti nullatenus dimittatur : De vinea vero *de Valière* dictum est et consensus, quod tota usui conventus deputabitur, et ne pro cultura hujus cellarii gravarentur, quinque arpenta vinearum, quæ in monte de Tencleriis (*hodie* Tenclières) continentur, quæ sibi emerat idem, eisdem assignavit, ut fructum quem inde reciperent, ad ejusdem cultum vineæ resignarent. Dedit nobis præterea septem calices, et omnes libros suos tam

A claustrales quam ecclesiasticos, statuens et præcipiendo disponens, ut de libris et calicibus nullus extra Ripatorium efferatur, aut quomodolibet asportetur. Hoc totum factum est hac ratione et consilio ut si apud Claram-Vallem in sepulcro patrum suorum fuerit tumulatus, totum quod de libris dictum est ratum permanebit et stabile, sin autem totum cassabitur, nec ratum nec stabile permanebit. Quod verbum, licet moleste haberemus, utpote tanti Patris absentiam non amantes, tamen quoniam res erat ei pro anima, et cordi sibi erat ab antiquo, S. Bernardo consepeliri, ut simul resurgeret, licet invitati sepulturam concessimus ut rogavit, et omnia hæc ut dicta sunt et conscripta, ne processu temporum deperirent, sub anathematis inseruimus B interminatione, et sic sigilli nostri impressione et sui annuli appositione jussimus roborari. Verumtamen quoniam nihil majus debetur homini, quam ut dilectionis affectus qui viventis est exhibitus, mortuo non negetur, præsentî scripto adjicientes statuimus, ut cum ex hoc mundo transierit, sacerdotes quinque missas, clerici duo psalteria, laici tres centum *Pater noster* exsolvant. In anniversario autem sic agatur, missa pro eo dicetur in conventu singulis annis, divinum officium pro ea die celebrabant sacerdotes, clerici quinquaginta psalmos, et laici centum *Pater noster* exsolvent. Actum aunc Incarnationis Verbi 1182 (3)

(3) Hujus testamenti authenticæ tabulæ, membranæ, suis sigillis integris munitæ servantur adhuc in Archivio Publico Trecensi.

VITA SANCTI BERNARDI

AUCTORE ALANO.

(Vide *Patrologiæ* tom. CLXXXV, Opp. S. Bernardi tom. IV.)

ANNO DOMINI MCLXXXVI.

BEATUS PETRUS

CLARÆVALLIS ABBAS OCTAVUS

NOTITIA HISTORICO-LITTERARIA

(*ODIN, Script. eccles.*, II, 1581)

PETRUS, cognomento *Monachus*, Clarævallis abbas octavus, natione Gallus, stirpe nobilis, factus primum monachus Clarævallis, atque inde postquam Gaufridus per electionem ab ecclesia Igniacensi ad regimen Clarævallis transiit, anno 1162 in Gaufridi locum apud Igniacum abbas electus fuit. Cui præfuit